

GOLIÁŠ, DAVID A HOSPODIN

I. ČTENÍ Z BIBLE

1. Samuelova 17

II. ČTENÍ Z BIBLE

1. Samuelova 17,45–47

⁴⁵ David Pelištejci odpověděl: „Ty jdeš proti mně s mečem, kopím a oštěpem, já však jdu proti tobě ve jménu Hospodina zástupů, Boha izraelských řad, kterého jsi potupil.“ ⁴⁶ Ještě dnes mi tě Hospodin vydá do rukou. (...) Celý svět pozná, že při Izraeli stojí Bůh. ⁴⁷ A celé toto shromáždění pozná, že Hospodin nezachraňuje mečem a kopím. Vždyť boj je Hospodinův. On vás vydá do našich rukou.“

KÁZÁNÍ

Minulou neděli jsme k sobě nechali promluvit příběh o pomazání Davida za krále Izraele. Příběh, který připomínal, že Bůh se dívá na naše srdce, do našeho nitra a nehodnotí podle vnějšku, ale podle toho, co nachází v našem srdci.

Dnes navazujeme příběhem o strachu a odvaze, o lidské slabosti a Boží moci. Příběhem o Goliášovi, Saulovi, Davidovi a Hospodinu.

1.

Není divu, že se král Saul a všichni jeho muži *děsili a velice báli* (v. 11), když na ně Goliáš pokřikoval, když ukazoval svoje zbraně, když je vyzýval na souboj. Báli se a děsili, protože se na celou situaci dívali optikou svých nepřátel. Přejali jejich způsob uvažování, Goliášův způsob vidění věcí.

Goliáš vidí vlastní sílu a zbraně. Z toho vychází a podle toho měří situaci, podle toho odhaduje šance a předpovídá výsledek. Z Goliášovy perspektivy, jeho způsobem vidění, je to zcela jasné. Všechna síla a moc je na jeho straně. Má drtivou převahu, se kterou se nedá nic dělat, které se nikdo nemůže a ani neodváží postavit.

A není to jen Goliáš. Izraelci jsou mnohem hůř vyzbrojení. Pelištejci mají jasně navrch. Uměli opracovávat železo, zatímco Izraelci v té době kováře neměli. Pořádný meč a kopí měli v izraelském vojsku jenom Saul a jeho syn Jónatan (1S 13,22).

S tím, co mají před očima, jsou na izraelské straně strach a obavy na místě. Nezbyvá nic jiného než hrůza a děs a beznaděj. Naopak na pelištejské straně jsou logicky na místě silácké řeči a prohlášení, posměšky, tupení a urážení Izraelců.

Co Saulovi a jeho mužům chybí, je pohled víry. Pohled Božímá očima. Pohled, který počítá s Bohem a jeho mocí. Saul se ovšem těžko může dívat jinak. Odvrátil se totiž od Boha, přestal se řídit Boží vůlí. Přestal Boha poslouchat. Až tak, že Bůh litoval, že ho vybral za krále.

A důsledkem toho je, že když se Saul dívá, vidí jenom to, co má před očima, bez schopnosti vidět taky Boží svět, Boha a jeho sílu a moc a možnosti. Proto

přejímá Goliášův pohled. Vlastně se na to dívají velice podobně, Saul i Goliáš. Liší se jen v tom, jaké důsledky to pro ně má. Bezbožný Goliáš, který Boha nezná a odmítá, a Saul, který ho zná, ale opustil ho a přestal ho poslouchat, vidí totéž: že všechno mluví pro Goliáše. Jeden jása, druhý se třese strachy.

2.

Když se uprostřed ustrašených a vyděšených Saulových mužů se objeví David, jeho pohled je docela jiný. Není to saulovsko-goliášovská perspektiva. David se dívá očima víry a důvěry v Boha. Očima naděje, zakotvené v Bohu.

Je na stejném místě jako ostatní. Vnější vidí totéž, co druzí: po zuby ozbrojeného obra, vycvičeného k zabíjení, za ním celou armádu. Slyší totéž, co druzí: posměch a urážky. Ale zatímco ostatní u toho skončí a klepou se strachy, David vidí dál.

Nepropadne strachu, kterým jsou ochromeni ostatní a který je tak nakažlivý. Vidí Boha, který je také na scéně. K němu upírá svůj zrak. Díky živé důvěře v Boha vidí věci v jiné relaci. Počítá s Bohem. A od něho dostává svoji odvahu k zápasu. K zápasu v Boží síle.

Vyjádřením toho, že to vidí jinak než druzí a že nechce bojovat ze své síly a moci, je i to, že odmítne Saulovu zbroj. Nesesí mu to ani vnějšně, necítí se v tom dobře, neumí s tím pořádně zacházet. Ale nesesí mu to především vnitřně, duchovně. Bojovat v Saulově zbroji by znamenalo přistoupit na saulovsko-goliášovské vidění situace. Přistoupit na Goliášovu hru, jako by Boha nebylo.

Jenže Bůh tu je. A David to ví a počítá s tím. Davidovo srdce je otevřené pro Boha. A kdo má srdce otevřené pro Boha, má sice před očima to, co druzí, ale vidí víc, než co se nabízí běžnému lidskému pohledu. Vidí Božím pohledem. Nevidí jen to, co je před očima, ale vidí do srdce věcí a událostí.

David vidí a slyší, jak Goliáš tupí a ostouzí Hospodina, Davidova Boha – nejenom jeho krále a jeho národ, nejenom jeho samotného. Goliáš uráží a haní Hospodina. David nemlčí a nesesí nečinně, kde jde o Boží čest. Jasně se postaví na Boží stranu. Na obranu Boží cti. Bojuje pro Boha a za Boha.

Je mnoho věcí, které můžeme snést a přejít, a které máme snést a nevnímat si jich, které máme vydržet a nereagovat na ně, pokud někdo uráží nás. Kde ale jde o Boží čest, kde je tupen Hospodin, tam nemůžeme mlčet a přecházet to. Tam musíme vydat jasné svědectví o Boží cti a slávě.

David nebojuje především za sebe, za svého krále, za svůj lid, za odměnu, kterou Saul slíbil. To všechno tam také je, ano. David ale bojuje především za Boha, protože obr uráží a zneuctvuje Hospodina.

Davidovo vidění, které počítá s Boží přítomností, mocí a silou je správné. Uprostřed zápasu poznává, že Bůh bojuje s ním a za něj. Obr se vší svojí silou, zbrojí, výcvikem i pyšnými řečmi padá po jednom zásahu kamenem vystřeleným z praku. V Boží síle David zvítězil.

3.

Goliáš není jen bojovník z dávné biblické doby. Je to také obraz všeho zlého a ďábelského, co na nás dotírá. Všeho toho, co nám nahání strach a obavy, před čím se schováváme a zalézáme, čemu se bojíme postavit.

David zvítězil proto, že nebojoval ve své síle a moci, ale v Boží moci a síle. Protože bojoval s vědomím, že on sice silnější než Goliáš není, ale Bůh že silnější je. To je předpoklad vítězství. Pokora, „malé oči“ pokud jde o pohled na vlastní možnosti a schopnosti, a „velké oči“, veliká důvěra pokud jde o Boha a jeho možnosti.

Davidův zápas s Goliášem (a mnoho dalších biblických příběhů) ukazuje, že Bůh vlastně ani dobře nemůže použít hrdiny a nebojsoy, které žene sebevědomí, jak jsou dobří a skvělí a silní. Bůh potřebuje lidi, kteří mu důvěřují. Tam se rodí největší Boží vítězství. U těch, kteří jsou malí a slabí, všelijak nedostateční, ale kteří důvěřují Bohu a jdou v jeho jménu. Protože Bůh je síla slabých.

Apoštol Pavel to vyjádřil slovy: „Co pro svět bláznivé, to Bůh vyvolil, aby zahanbil moudré, a co je slabé, Bůh vyvolil, aby zahanbil silné“ (1K 1,27).

Spoléhat na Boha a jeho sílu. Jít v jeho moci, navzdory vlastní křehkosti a nedostatečnosti. A zakusit Boží vítězství.

4.

David se nebál, protože se bál. Zní to zvláště, ale je to tak. Existuje jedna bázeň, která dává odvahu proti všem ostatním strachům. Bázeň, kterou, když člověk má, tak se nebojí žádného Goliáše.

Je to bázeň před Hospodinem. Úcta a láska k němu, věrnost a poslušnost, důvěra a oddanost. To všechno je vyjádřeno oním slovem bázeň před Hospodinem, bát se Boha.

Bázeň před Hospodinem znamená nenávidět zlo; nenávidět povýšenost, pýchu, zlou cestu, proradná ústa (srov. Př 8,13).

Bázeň před Bohem znamená mít strach urazit Boha tím, že pohrdnu jeho milostí: ať tím, že si budu spásu chtít zasloužit svým výkonem, nebo pocitem, že jsem dost dobrý a nejsem odkázaný na Boží milost.

Bázeň před Bohem znamená bát se pohrdnout jeho mocí a silou: tím že se budu chtít prát ze svých sil, svými zbraněmi. Bázeň před Bohem znamená mít strach z neposlušnosti, protože Bůh žádá poslušné a důsledné plnění své vůle (o tom bylo kázání před 14 dny).

Kdo žije v Boží bázni, překonává v Boží síle a moci každý zlý strach a jde do zápasu v Boží síle. Neznamená to, že nikdy nebudou těžkosti a potíže. Neznamená to, že zápas vždycky skončí po prvním oblázkem.

Může – a veliký obr se skácí hned. Může to ale také někdy trvat dlouho, může to být těžký zápas, nesnadný, namáhavý. Ale s Boží silou a v Boží síle bude vítězný.

Kdo opustí bázeň před Hospodinem, propadá své slabosti, hlouposti, nedostatečnosti. Bez bázně před Hospodinem propadá své zbabělosti a strachu ze všech možných Goliášů. Bez bázně před Hospodinem prohrává. Svůj zápas o směřování života, o skutečnou plnost života. Svůj zápas o věčnost.

Bát se Hospodina je počátek moudrosti (Ž 111,10): nového vidění věcí a vítězství. Bázeň před Hospodinem, pokora a oddanost, důvěra k němu, úžas nad jeho moudrostí a velikostí, láskou a mocí. Proto David zvítězil.

Bál se Hospodina, proto se nebál Goliáše

MODLITBA PO KÁZÁNÍ

Pane, prosíme tě, uč nás bázni před tebou. Abychom se nemuseli bát a nebáli žádného Goliáše. Abychom očima víry viděli tebe a tvoji moc všech situací svého života. Posiluj nás, abychom se uměli statečně postavit do zápasu všude tam, kde jsi urážen a hanoben v tomto světě. Chceme žít svůj život pro tebe, v důvěře v tebe, z tvé síly. Amen.

Michal Šourek, 29. 10. 2023